

2023-05-03

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: NTN-2023-00007

Dnr: KFKS- 2022-01203

Motion - En tryggare trafikmiljö i Nacka

Inkom dem 19 december 2022 av Desha Svenneborg, Lisskulla Zayane, Joel Lallerstedt , (Miljöpartiet)

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden föreslår att kommunfullmäktige noterar att arbete redan pågår med att minska biltrafiken och öka trafiksäkerheten kring Nackas skolor samt att hastigheterna ses över kontinuerligt med utgångspunkt att det ska vara 30 km/timmen vid skolor.

Därmed bedöms ambitionerna i motionen redan uppfyllda.

Sammanfattning av ärendet

Det har inkommit en motion från Miljöpartiet som föreslår följande:

1. Kommunen gör en inventering av hastigheterna i tätbebyggda områden med utgångspunkt i att införa 30 km/h som norm, även i centrala Nacka.
2. Kommunen tittar på hur biltrafik kan begränsas utanför Nackas för- och grundskolor så att dessa blir tryggare utrymmen för barn

Trafikenheten har berett frågan. Trafikenheten arbetar aktivt med att se över trafiksäkerheten och hur den kan förbättras inom hela Nacka kommun. Inom det arbetet ingår att se över hastigheterna på det kommunala vägnätet. Kommunen har genomfört inventeringar och översyn av hastighetsbegränsningarna på det kommunala vägnätet i Nacka. Därutöver arbetar kommunen kontinuerligt med hastighetsfrågor utifrån egna observationer och inkomna synpunkter från medborgare. Utgångspunkten är att varje gata ska ha rätt hastighet utifrån sina förutsättningar och att intill skolor ska skyltad hastighet vara 30 kilometer/timmen.

Trafikenheten ser kontinuerligt över hur biltrafik kan begränsas kring skolorna och hur trafikmiljöerna kan förbättras för gående- och cyklister. Därutöver genomförs löpande beteendepåverkande projekt tillsammans med skolor, exempelvis bilfri vecka för att öka andelen elever som går och cyklar till skolan och minska andelen som skjutsas med bil.

Därmed bedöms ambitionerna i motionen redan uppfyllda.

Förslagen i motionen

Vid kommunfullmäktiges sammanträde 19 dec 2022 lämnade Miljöpartiet (parti) in en motion. I motionen anges följande:

I oktober 2022 inträffade det under samma vecka tre trafikolyckor utanför skolor i Nacka. I samtliga fall blev ett barn påkört av en bil. Just trafiksituationen utanför skolor är extra viktiga och utgör enligt undersökningar en av de största säkerhetsriskerna som barn och unga möter under sin skoldag. Det här ger oss ett särskilt ansvar att planera för en säker trafikmiljö, som kommun och som politiker.

När vi förtätar Nacka måste vi se till att skapa en trygg och säker framkomlighet. Varken barn eller föräldrar ska vara oroliga över att cykla till skolan och säkra skolvägar, tillsammans med säkra vägar till och från idrottsplatser, är något kommunen idag arbetar med.

Vi vill göra mer för en trygg och säker trafiksituation med fokus på våra oskyddade trafikanter. Mot bakgrund av detta föreslår Miljöpartiet att:

1. Kommunen gör en inventering av hastigheterna i tätbebyggda områden med utgångspunkt i att införa 30 km/h som norm, även i centrala Nacka.
2. Kommunen tittar på hur biltrafik kan begränsas utanför Nackas för- och grundskolor så att dessa blir tryggare utrymmen för barn.

Enhetens utredning och bedömning

Trafikenheten arbetar aktivt med att se över trafiksäkerheten och hur den kan förbättras inom hela Nacka kommun. Inom det arbetet ingår även att se över hastigheterna på det kommunala vägnätet då trafiksäkerheten ökar när varje gata har rätt hastighet utifrån sina förutsättningar.

Hastighetsbegränsningarna på det kommunala vägnätet är satt efter handboken "Rätt fart i staden" som Trafikverket och Sveriges kommuner och regioner (SKR) tagit fram. Detta med syfte att hastighetsnivåerna ska anpassas efter gaturummens utformning med säkerheten i beaktande. Hänsyn tas till vägens utformning som exempelvis om det finns gångbanor och övergångsställen. Målsättningen är ett lättförståeligt system där efterlevnaden på landets alla vägar ska bli bättre. Samtliga kommuner i Sverige utgår från "Rätt fart i staden".

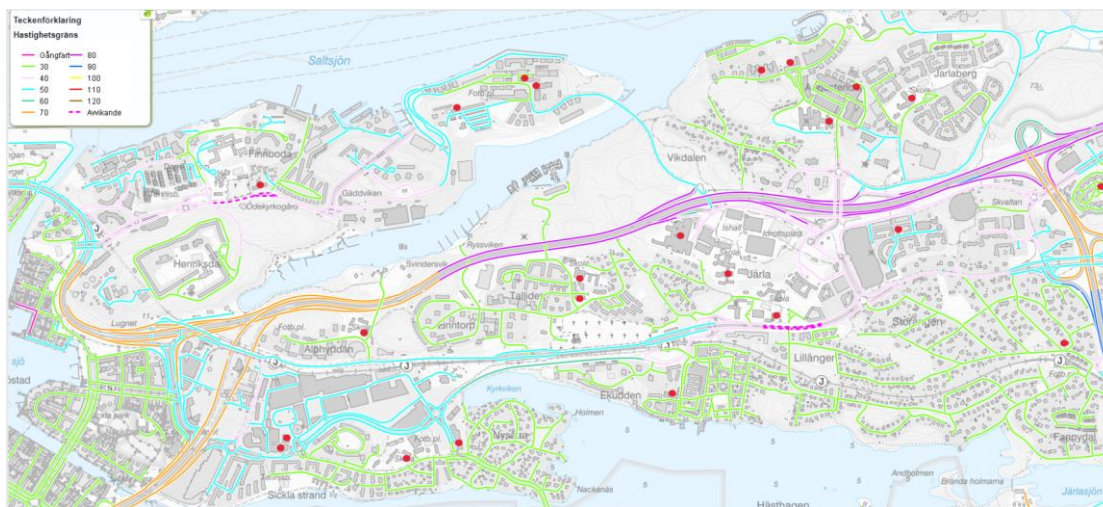
Under 2012-2013 genomfördes en omfattande inventering av hastighetsbegränsningarna på det kommunala vägnätet i Nacka. Arbetet blev färdigställt med lokala trafikföreskrifter

(LTF) under 2017. År 2021 genomfördes en översyn av hastigheterna där bedömning gjordes att de fortsatt är aktuella. Trafikenheten arbetar därutöver kontinuerligt med hastighetsfrågor utifrån egna observationer och inkomna synpunkter från medborgare.

Till följd av att Nacka kommun succesivt förtätas kommer hastighetsbegränsningen i de alltmer tätbebyggda områdena att sänkas. Detta då hastigheterna anpassas till nya förutsättningar när Nacka kommun bygger stad som exempelvis nya stadsgator, tätare bebyggelse och nya mötesplatser.

Utgångspunkten är att hastighetsbegränsningen ska vara 30 km/timmen runt alla skolor i Nacka kommun. För att öka efterlevnaden är sträckor med hastighetsbegränsning 30 km/timmen noga utvalda samt lagom långa. Att ha för långa 30 sträckor kan minska efterlevnaden. Att ha en god efterlevnad är ytterst viktigt. För att uppmärksamma 30 sträckorna runt skolor är det vanligt att "30" samt "SKOLA" målas på vägen.

Figur 1 nedan visar reglerade hastighetsgränser på västra Sicklaön samt placering av skolor och förskolor.

Figur 1. Hastighetsgränser samt skolor/förskolor (röda prickar) på västra Sicklaön.

Trafikenheten genomförde under 2020 en inventering av trafiksituationen kring några av Nacka kommuns skolor där det bedömdes finnas ett behov av översyn. I inventeringen ingick att se över hastigheter runt skolan och om den eventuellt behöver ändras eller om 30 sträckan bör förlängas eller förkortas.

Trafikenheten ser kontinuerligt över hur biltrafik kan begränsas kring skolorna. Dels genom att se över var befintliga parkerings- och avlämningsplatser är placerade och om dessa kan flyttas utanför skolområdena. Detta är dock inte alltid möjligt på grund av platsbrist samt att en del av Nackas skolor ligger vid huvudgator vilket gör det svårt att

begränsa trafiken. Det är utmanande att tillskapa optimala trafiklösningar i efterhand när skolan redan är byggd. Därför arbetar Trafikenheten aktivt med att förbättra för de oskyddade trafikanterna genom att bygga nya gång- och cykelbanor, bredda befintliga gång- och cykelbanor, anlägga farthinder, avsmalningar, genomgående gångbanor, digitala hastighetsdisplayer och så vidare. För att få en bra uppfattning om trafiksituationen kring skolor har Trafikenheten börjat att använda drönare för att se rörelsemönster och beteenden kring skolorna.

Trafikenheten uppmanar även elever att gå och cykla till skolorna genom trafikenhetens hållbart resande projekt. Detta sker genom årligt återkommande aktiviteter för alla skolor med årskurserna F-6, som exempelvis en bilfri vecka under våren med cykelservice till alla elever. Inför skolstart görs ett utskick till alla förskoleklasser för att inspirera dem och deras föräldrar att gå, cykla och resa kollektivt till skolan.

För att få kännedom om trafikproblematik kring skolorna har trafikenheten kontinuerlig dialog med rektorer och medborgare samt genomför egna observationer. Trafikenheten samarbetar även nära med polis och parkeringsvakter som gör kontinuerliga insatser runt skolorna så som hastighetsmätningar och parkeringsövervakning vid lämning och hämtning.

STRADA (Swedish Traffic Accident Data Acquisition) som är ett informationssystem för data om skador och olyckor inom vägtransportssystemet används för att få underlag gällande inträffade olyckor. När olyckor inträffar undersöks alltid orsak till varför olyckan inträffat genom att läsa olycksrapport i STRADA och dialog med polis om olyckan. Om orsaken till olyckan är kopplad till brister i gatuutformningen undersöks vilka åtgärder som bör vidtas.

Trafikenheten gör även omvärldsanalyser och har bland annat besökt Långsjöskolan i Huddinge som har kommunicerats ut som en bilfri skola. Skolan är ny och öppnades under hösten 2022. Avlämningsplatserna och parkering för personalen till skolan ligger cirka 300 meter ifrån skolan. Det innebär att barn som blir skjutsade med bil samt personal som kommer med bil behöver promenera sträckan mellan parkeringen och skolan. Lösningen har fungerat till viss del men det har uppkommit problem med att föräldrar ändå kör in i omkringliggande villagator för att lämna av sina barn närmare skolan vilket har lett till en ökad trafik på omkringliggande vägar. Huddinge kommer att göra en utvärdering gällande hur väl lösningen har fungerat under året som Nacka kommer ta del av.

I Nacka kommuns styrdokument mål- och budget 2023-2025 har kommunfullmäktige gett natur- och trafiknämnden ett särskilt uppdrag att ta fram ett "Säkra-skolvägar-paket" där cykelöverfarter blir tydligt uppmärskade utanför skolor och längs större skolvägar. Trafikenheten arbetar aktivt med detta uppdrag och en plan för detta ska tas fram till juni

2023. Arbetet med säkra-skolvägar-paketet går i linje med ambitionerna i motionen om att skapa en tryggare trafikmiljö i Nacka.

Sammanfattningsvis bedriver Trafikenheten ett kontinuerligt arbete med att minska biltrafiken och öka trafiksäkerheten kring Nackas skolor samt att hastighetsgränser ses över kontinuerligt. Utgångspunkten är att de ska anpassas till förutsättningarna i gatuutformningen och att det ska vara 30 km/timmen vid skolor.

Därmed bedöms ambitionerna i motionen redan uppfyllda.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget i sig medför inga ekonomiska konsekvenser då arbetet redan bedrivs och finansieras inom befintlig budget och investeringsmedel.

Konsekvenser för barn

Att minska biltrafiken och öka trafiksäkerheten kring Nackas skolor är viktigt för barns trygghet, säkerhet och möjlighet att själva ta sig till och från skolan. Motionen i sig medför inga konsekvenser för barn eftersom aktivt arbete redan bedrivs för att förbättra trafiksäkerheten och tillskapa tryggare trafikmiljöer i Nacka kommun.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse daterad den 3 maj 2023

Bilaga Motion

Ulrika Haij
Enhetschef
Trafikenheten

Isabella Alami
Trafikplanerare
Trafikenheten